

Előfizetési árak:

Egész évre	12	ft.
Félévre	6	"
Negyedévre	3	"
Egy hóra	1	"
— Egyes szám 4 kr. —		

Kiadóhivatal:

Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
ahová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek
Ferencz-József-tér,
Sauer-féle ház
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap.
vasár- és ünnepnapok
kivételével.

Nagybecskerek diszpolgára.

Nagybecskerek, április 25.

(H. J.) Üdvözlét Nagybecskerek hazafias képviselőtestületének, a ki megtisztelte e város lakóit azzal, hogy Jókai Mórt a város diszpolgárává választotta. A költők fejedelme leszáll hozzánk, hogy elfogadjon baráti kézzorításunkat, és mi felemelkedünk oda, hogy elfogadhassuk azt a jobbót.

Városok városok után sietnek a nagy költők és nagy hazafi iránt a tisztelet adóját leróni. Mi az? Egy derekabb irány fejlődése?

Eddig nem az volt a költő sorsa. Eddig nélkülözések közt telt el az élete, egy néhány szentimentális hajlamukisasszony még azt a fáradságot is vette magának, hogy elolvasta a műveit, de azért hagytuk a költőt tovább nélkülözni és ha alkalom kínálkozott, körül öveztük babérral homlokát, de máskülömben fukarkodtunk a kitüntetésekben és hagytuk azt akkora a mikor meghalt. Akkor naivszerű sir- emlékeket állítottunk fel, körülrakjuk azt ékeesebbnél ékeesebb virággal, a könyveit megvesszük a kereskedők polczairól, és dicsekszünk azzal, hogy mennyit tudunk áldozni az irodalom oltárán.

Jókainál kivételt teszünk. A könyveit ugyan nem vesszük meg, jó hogy megvan még Aigner és Révai, a kik a nagy költő iránti ragaszkodásból hajlandók kétes ki- menetelű üzletekbe menni, különben a magyar közönségtől bátran megtörténhetne az, hogy az irodalom gyöngyei kéziratban heverjenek mindaddig az időkig, a míg akad egy másik magyar társadalom, a ki az írókat nemcsak dicsőíteni tudja, hanem anyagi áldozatokkal is tudja támogatni.

Ki az a Jókai? Oh engedtessek el a porszemnek, hogy a monumentek magas- ságáról tartson értekezést. A ki csak egyetlen regényét is olvasta, az minden hosszú cikknél szebben látja megörökítve az örök, a soha ki nem alvó hazaszeretetet. Azokban az irodalmi kincsekben van le- téve a mult minden története, a jelen tanulsága, a jövő reménye.

Én nem tudom, mi különbség van a vezércikk és a regény között, mert ha olvasom Jókai cikkeit akár ma, akár a régebben írottakat, nekem olyan szépek azok, mintha regényeket írta, s viszont ha regényeit olvasom, fellelkesítenek azok, mint a legzebb vezércikkek.

A költők fejedelme! Ezt a czimet adta az olvasó közönség Jókainak és ő meg is érdemli ezt a czimek. A Fáy Andrásk és Vachot Imrék sorából való író Jókai, a ki még önzetlen munkása volt az Ur szüllejének, és nem futkosott hiru kitüntetések után. Keresetlen, annélkül, hogy valaha kérte volna, meg van a rend- jele, amellyel — ha csak az illető kéri — a bárói rang jár — sohasem vette azt igénybe.

Egyszerű magyar író akar lenni és semmi más. Író! Ezt a czimet kívánja csak. Nem futkos magas állások után, a melylyel méltóságos czimek, busás jövedel- mek járnak, nem óhajtja a dúska jólétet, küzdelem a sorsa, mert író, a ki predesztinálva van arra, hogy örökké szegény legyen.

De azért mi egymásközt fejedelmünk- nek nevezzük és elárasztjuk a tisztelet és rajongás olyan czimeivel, ami még a tró-

non ülőknek is aligha jut osztályrészü. Nem kitüntetést akarunk neki adni, hiszen ő sem akarja azt. Jókai maga az élő demokrácia. Mikor a negyvenes években a nemesség görcsösen ragaszkodott ahhoz, hogy megtartsa kiváltságait, Bezeredy volt az első, aki felszabadította megunt uralma alól a jobbágyait és Jókai volt a második, aki a nevé is úgy írta, hogy kifejezésre jussanak demokratikus érzelmek. Ötven év óta író! Ötven év nagyon sok, s aki eny- nyi idő alatt tiszteletben és becsülésben élt, már megszerezte embertársai borostyán- koszoruját, de még jobban megérdemli az, aki ötven év alatt a legbugzóbb munkása volt az irodalomnak, s aki ezalatt az idő alatt zseniális elmealkotásaiból egy egész könyvtárt irt össze.

A költőt sohasem lehet elválasztani a hazafitól. Jókainál is érvényesült az. Hiszen könnyű ma akármit is írni. Szabad a sajtó, kiki szabadon nyilváníthatja a gon- dolatát. Hejh! Másképp volt az akkor! De hadd takarja sötét fátyol az e'multa- kat, nem idézem fel a rablánczokat, ami- vel a szabadság hősei voltak fogva tartva. Rémes dolog volt akkor egy olyan cikket írni, amelyben csak érintve volt is, hogy a nemzet nem mond le jogáról és ragasz- kodik ahhoz a zászlóhoz, amit két évtized- del előbb kicsavartak ugyan a nemzet kezéből, de nem tudtak összetépni.

Jókai akkor is úgy irt, amint érezt. Mikor zsendár volt a háza megett, mikor megszüntetéssel fenyegették az egyetlen magyar napilapot, akkor sem tudott a ha- talom bérenczvé szegődni, hanem veszély- lyel vesselelemmel nem törődve, írta azt, amit a szíve diktált. Talán éppen az most a hibája! Nem tudja a népszerűség szerzés módját. Nem áll ki a fórumra, ajkán nagy- hangu frázisokkal, nem tudja örökké han- gostatni azt a hármass jelszót, a mivel választások idején nagy hatást lehet elérni, baj, hogy most már csendes emberré lett, elmúltak a vészes napok, most már neki csak egy szava van: munkálkodni. Nos és az a baja, hogy csak egyetlen jelszava van. Nem kiáltozza a csöcseléknek azt a mindenek felett népszerű jelszót, hogy: hunczut a német, éljen az ellen- zék és éppen ezért levelenként lopkodják el tőle a népszerűség babérkoszoruját. Az a nagy büne van, hogy nem tartozik az egyedül üdvözítő ellenzékhez, hanem elég vakmerő szabadelvűpárti lenni.

De hát költő, ezt a kis botlást talán meglehet neki bocsátani. Ha más nemzet fia volna és nem magyar, akkor ma nem- csak ünnepe, de dugaszdag ember lenne. Ugy tudom Ohnet „Vasgyáros“-a egy fél millió frankot hozott, nem tudom, hoz-e Jókai regénye annyit, hogy legalább az a tinta legyen megfizetve, a mivel írta.

A szellemi kincsről ne beszéljünk. Ott, a hol az író kénytelen a napilapoknál híreket kovácsolni, ott az irodalom pang és nem becsülük meg a szellemi kincset. Jó ha valaki úgy foglalkozhatik az iro- dalommal, mint egy mellékfoglalkozással, de kétszeresen jaj annak, a ki abból élni akar.

Jókai ebből az utóbbi fajtából való. Vagyont nem adhatunk neki, legalább rójuk le előtte nagybecsküléstünk adóját: legyen tehát üdvözölve Nagybecskerek városának új diszpolgára.

Miniszterek otthon.

Wekerle minis- terelnök, Hieronymi és Bethlen gróf miniszterek vasárnap este Budapestre érkeztek. Wekerle mi- niszterelnök bécsi tartózkodása alatt több ízben értekezett Kállay közös és Steinbach osztrák pénzügyminiszterrel. E tanácskozás tárgyát a megszállott tartományok közigazgatásának jövő évi költségvetése képezte.

A helyes egyházpolitika. Hevesmegye teg- nap tartott rendkívüli látogatott közgyűlésén Babocsay Sándor indítványára bizalmat szavaz- tak a kormányban a politikai programjában nyilvánuló helyes eszmékért. A kivított szép eredményt a független ellenzéki férfiak és a sza- badelvű pártiak szövetezése tette lehetővé, a legnagyobb ellenkezés dacára. A szabadelvű eszmék ellen beszélték és szavaztak Szederkényi Nándor és Nánássy Ödön függetlenpárti képviselők.

Városi közgyűlés.

— április 24-én.

Nem hiába, hogy április havában vagyunk. A ragyogó napfényt gyors egymásutánban sűrű eső s az utána következő mosolygó eget villám és menydörgés váltja fel. Ilyen a tegnapi ülés képe is. Az elején azon tanácsokostak: szabad-e annak a kedves pástorfúnak, ki reggelenként legelőre hajtja a marhát, cserditenie vagy sem. Azután a Jókai Mór diszpolgárságát tárgyalták, mind idylli egyhangúsággal, szenvedély nélkül. A vásártér kérdése már jobban felkorbácsolta a kedélyek hullámait; a hidakról és kutakról, czipőkről és rendőri uniformisról ismét nyugodtan tárgyaltak a városatyák, de mire a színház- értünk, már a rendutasítások villama ciklá- zott s mikor végül Hadfy képviselő megtartotta az ő Panama-beszédjét, hangosan dörgött a köz- gyűlés ege és a villám becsapott — a város- gazdába.

Ilyen volt a tegnapi közgyűlés, mely üres padok előtt folyt le külömben, s melynek annyiban tulajdonitunk nagy fontosságot, hogy kérlel- hetlenül megmondták az igazat, a mi a mai korban, a hol az emberek semmitől sem fásznak jobban, mint az igazságtól, — bizony elég nagy dolog.

A közgyűlésről a következő tudósítást közöljük:

Elnök: Krastics János polgármester.
Előadó: Mattanovics György v. jegyző.
Jegyző: Panics Danilo második jegyző.
Miután interpellációt vagy indítványt senki sem jelentett be, a tárgysorozatot tárgyalja a közgyűlés.

1. Főispán ur ő méltóságának, mint a vörö- kereszti torontálmegyei választmánya elnökének átirata egy levest osztó népkonyháának városunk- ban leendő felállítására iránt.

A közgyűlés az eszmét magáévé teszi azzal, hogy a tanács megbizatik, misserint alkalmas helyet jelöljön ki, költségvetést dol- gozzon ki s erről a képviselőtestületnek tegyen jelentést.

2. Főispán ur ő méltóságának rendelete a helybeli németvárosi negyedbeli község kér- vénye folytán az osztrali eserdítés ügyének rendezése iránt.

A tanácshoz utasítatik.
3. Torontálmegye törvényhatósági bizott- ságának f. évi 521. sz. a. kelt határozata, mely- lyel a mult 1892. évi városi pótköltségvetés jóváhagyatik.

Tudomásul szolgál.
4. Ugyanannak f. évi 522. sz. a. kelt hatá- rozata, a melylyel a f. 1893. évi rendes költség- vetés megállapittatik.

Tudomásul szolgál.
5. Ugyanannak folyó évi 361. közgy. sz. határozata, melylyel a Stankovics Axentijének megszavazott jutalomdíjra vonatkozó képviselő- testületi határozat helybenhagyatik.

Tudomásul szolgál.

6. Ugyanannak f. évi 448. sz. határozata, melylyel a mult évi 399. számú képviselőtestületi liquidationalis határozat jóváhagyatik.

Tudomásul szolgál.

7-14. Ugyanannak f. évi 457. sz. határozata, melylyel a képviselőtestületnek mult évi 253., 458., 479., 562., 563., 584., 585. és 586. sz. liquidationalis határozatai jóváhagyattak.

Tudomásul szolgál.

15. Klein Mór dr. képviselőtestületi tag indítványa Jókai Mór a város díszpolgárává leendő választása iránt.

Koszorus költőnk azon érdemeinél fogva, melyeket a tudomány és irodalom körül szerzett magának, egyhangulag megválasztatik Nagybecskerek városának díszpolgárává. A díszlevelet egy Demké dr. országyűlési képviselő, Krsztics polgármester és egy városi képviselőből álló küldöttség fogja Jókai Mórnak átnyújtani.

16. A városi tanácsnak f. évi 119. szám alatt kelt véleményes javaslata a vásártér tárgyában.

(L. Hir-rovatot)

17. A helybeli Lloyd-társulat beadványa a begaparti állomástól a városba szállítandó gabnamentek után fűszendő 2 kr. köveztvám elengedése iránt.

Asz ügy tanulmányoság végett az állandó jövedéki bizottsághoz utasítatik.

18. A tanács betérjeszti a felállítandó két vashidra vonatkozólag beadott szakvéleményt.

A közgyűlés a betérjesztett ajánlatok közül egyet sem fogad el, hanem a tanács előterjesztése alapján újabb pályázat kiírását határozza el. A nagy hid szélessége 11, a kis hid szélessége 10 méter.

19. Ugyanannak f. évi 118. sz. a kelt véleményes jelentése, melylyel a módosított husvágatási szabályrendelet elfogadás végett betérjeszti.

Elfogadtatik.

20. Ugyanannak f. évi 22. sz. véleményes jelentése, melylyel a módosított építési és szepítési szabályrendelet elfogadás végett betérjeszti.

Elfogadtatik a miniszeri rendelet értelmében eszközölt módosítással.

21. Ugyanannak f. évi 115. sz. véleményes javaslata a szeméthordó fuvarosok bérének felemelése tárgyában. 41 frt 60 krról 55 forintra emeltilik.

Hadfy képviselő fellebbez.

22. Ugyanannak 121. sz. véleményes javaslata a városi rendőrlégénység számára a városi rendőrkapitányság által megrendelt, illetve szállított vaságak tárgyában.

216 frt 50 kr. a vállalkozónak kiutalványozatik.

23. A kir. állami polgári iskola igazgatóságának kérvénye az iskola számára szükséges tornaszerek beszerzése tárgyában.

Pályázat kiirandó.

24. A városi ügyész kérvénye a Pippig Frigyes és társa berlini vállalkosók ellen megindított per tárgyában.

Pippig annak idején beakarta vezetni a gázvilágítást. Mikor a terv realizálására került a sor, ithagytá B. csekereket s a kikötött 3 ezer forint bántóponst sem fizette le. A város pert indított, miután azonban időközben a vállalkozó tönkrement, az ügyess jobbnak tartja, ha a város a pert eljti. A közgyűlés ily értelemben határoz.

25. Az állandó építési bizottságnak f. évi 9. sz. véleményes javaslata a polgári iskola udvarában felállítandó kut tárgyában.

A közgyűlés addig, míg az ártézi kut ügye el nem dől, nem tartja szükségesnek, hogy egy második kut farassék.

26. Ugyanannak f. évi 13. sz. a véleményes javaslata a népiskola épületében már fennálló esatorna elszáratása és ugyanakkor, mint a polgári iskola számára szükséges peczegődrök felállítása iránt.

A kut mélyítendő, a peczegődör, mely eddig a Bogába nyílt, betömendő és új peczegődör létesítendő.

27., 28., 29. Delfel valamint Hof és Hornung vállalkosók bántóponsei kiutalványozatnak.

30. A városi tanácsnak f. évi 27. sz. véleményes javaslata egy bizottság kiküldetése iránt, a városi piaci és forgalmi szabályrendelet némely intézkedéseinek megváltoztatása tárgyában.

A szabályrendelet módosítása egy bizottságra bízatik, melybe beválasztattak: Reitter rendőrkapitány, Rósa Ignác, Weisersohan Fülöp, Poppovits Sándor, Vinczanov, Bauer, Haidegger Ödön és Grandjean dr. ügyész.

31. Ugyanannak f. évi 33. sz. véleményes javaslata a Nédics János volt rendőrkapitány irányában nyilvántartott 28 frt előlegnek törlése iránt.

Leiratik.

32. Ugyanannak hivatalos jelentése a városi rendőrlégénység számára szükséges nyári ruhamentek beszerzése tárgyában megtartott árlejtésről.

A ruhát Rothmiller T. szállítja 364 frt-ért, a cipőt Eckstein F. 178 frt-ért.

33. Csóka Sándor a színházi díjak elengedését kéri. Az állandó választmány az elengedést javasolja, s egyszersmind indítványt tesz, hogy a magyar színházaknak egyszersmindenkorra ingyen engedessék át a nagybecskereki színház.

Vukovics csupán Csóka kérvényét ki vanja tárgyalni s ezzel egyidejűleg a szerb színházgató hason kérvényét. Az állandó választmány indítványának tárgyalásába nem akar belemenni, mert nincs ki tüve napirendre.

Brájer Lajos dr. csodálkozásának ad kifejezést, hogy magyar ember egyformán bírálja meg a magyar és a szerb színházat. Ha használni akar a magyar színházakat, akkor miért vonakodik az előttefokvó indítványt azonnal tárgyalni. Elfogadja az állandó választmány indítványát.

A közgyűlés az állandó választmány indítványát Benkócsy megleghangu felszólalása után egyhangulag elfogadja.

34. Protity szerb színházgató a színházi díjak elengedéséért folyamodik.

Hely adatik.

35. Dankulow és társai kövesési ellenörök lakbérilletmény megállapítását kéri.

Hely adatik.

36. Bene Dezső városi főszámvevő hat heti szabadságot kér.

Megadtatik.

37. Az ipartestület kérvénye a májusi vásár 11-éről 25-ére való elhalasztása tárgyában.

Miután a miniszerium 25-ére tette, elutasítatik.

38. Több Hunyady-utczabeli háziur azon kéréssel fordul a képviselőtestülethez, hogy a házak előtt rakandó 8 méter szélességű aszfaltból a város terítésen meg 4 méter.

Kiadatik az állandó választmányának véleményadás végett.

39. Eckstein F. kéri, hogy azon köveket, melyeket asz által, hogy a háza előtti járdát aszfaltostatja, nyer, a város neki engedje át.

Hely adatik.

40. Jelentés az április havában megtartott pénztári rovacsolásról.

Tudomásul vétetik.

41. Az aradáci ut végén álló vámház újból felépítendő.

A tárgysorozat végén Hadfy Döme képviselő interpellálja a polgármestert: 1. Van-e tudomása azokról a fának nevezett vesszőkről, melyeket a városi kertész az aradáci uton elültetett. 2. Van-e tudomása, hogy a mellékutczákban a lámpák nem égnek, dacára annak, hogy a város petroléumra elég sok pénzt költ.

Hosszabb vita után, melynek folyamán ki-tűnt, hogy a nevezett fákat a városgazdán kívül senki sem vette át, a kertészeti bizottság nem adott véleményét, de a polgármester a pénzt kiutalványozta; kiderült továbbá, hogy a város-gazdának sem a polgármester, sem a rendőrkapitány nem parancsol; miután Hadfy képviselő több kompromittáló adatot hozott fel, a közgyűlés Nasseke városgazda ellen a fegyelmi eljárást elrendelte.

A közgyűlés 1/8 órakor este ért véget.

HIREK.

— A püspök otthon. Desseffy Sándor püspök tegnap római utjából tegnap érkezett vissza Temesvárra. A népszerű püspököt a klerus tagjai, számos törvényhatósági tag és polgár fogadta az indóházánál, s nevükben Sailer Antal városi képviselő mondott megleghangu üdvözlő beszédet, majd a temesvári dalkör adott elő egy üdvözlő dalt.

— Adomány. Rónay Jenő főispán a musulyai telepen fenálló önkéntes tüsöltő egylet javára 25 frtot adományozott.

— Buzaszentelés. A buzaszentelés ma délelőtt Szent Márkus papján ment végbe a szokásos ünnepélyességgel. Kimentek ma is az ájtatos hívők a szabadba s az isten áldását kérték a vetésekre. E processziót még sz. Gergely pápa a hatodik században hozta szokásba, s vele arra kérte az Istent, hogy az akkor dühöngött borzasztó dögvésztől megszabadítsa a népet. Ma főleg a mindennapi kenyérre, a veteményekre kérjük Isten áldását. A busaszentelő körmenet ekképen ment a mai napon végbe: Reggel 7 órakor Sóka Ignác okl. tanár segédlelkész mondta el a napi szentmisét, mely után egyházi palattal ellátva az ájtatoskodókkal együtt a bűnbánat érzelmibe merült; minek következtében a mindenszentek lelenyének sengedése közt kiindult az ájtatoskodók serege a melencei uton haladva egészen az elleméri keresztig a hol a vetemények beszentelése történt. Az előirt szokásos imák elvégzése után a körmenet a szokott rendben a német- és aradáci-uton visszavonult a templomba; itt a „Te Deum“ után a boldogságos Szűs antionája mondatott el és a szentséggel áldást adván, befejeztetett a mindennapi kenyérünket kérő szép processzió. A buzaszentelési körmeneten résztvevő hívők nagy száma szépen igazolja, miszerint a hitélet mint mindenütt széles Magyarországon, úgy kivált Nagybecskereken napról-napra mekedik. Adja Isten, hogy ugyis legyen, mert a mint a történelem tanúsítja, a

magyarnak mindig volt kenyere, ha imáda Istenét. A körmeneten minden rendű és rangu résztvevők közül kivált a földmives osztály vala szépen képviselve. Részt vettek ezeken kívül a helybeli fiu- és leányiskolák is, jelesen: k. városi főgimnázium, a m. áll. polgári iskolák, a helybeli róm.-kath. zárdai, nép- és fensőbb magániskola növendékei, mind ez ártatlan szívek kérvén a magyarok Istenét, távoztassa el a bajokat, áldja meg határainkat s ne nézze gonoszságainkat, hisz ha valamely nemzet, ugy bizonyára a magyar az, a mely megbűnhötte már nemcsak a multat, hanem a jövőt is. —6.

— A délvidek sorsa. Mindenfelől smoruru híreket veszünk a vetések állásáról. A szombati eső semmit sem használt a vetéseknek, s ha a legközelebbi napokban nem jön eső, akkor smoruru inségnek nézünk elébe Ehhez járul még az is, hogy vasárnap éjjel több délvideki községben fagy volt, mely megsemmisítette a vetések nagy részét.

— A tiszavölgyi társulat központi bizottsága e hó 20-án tartott ülésén gróf Károlyi Sándor elnöklete alatt tárgyalta a földmívelési miniszer leirata folytán a temesbegavölgyi vizszabályozó társulat költségjárulékaikaink rendezése céljából az 1883 évi XXVII. t. cz. némely határozmányainak módosításáról szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat 1. §. 1. pontját illetőleg az adminisztratív albizottság más szövegezését ajánl, de Daniel Ernő, Darányi Ignác, Horváth Elemér oszt. tanácsos, báró Lipthay Béla, gróf Károlyi Sándor elnök, Babics József, gróf Andrássy Aladár és Jankovics Miklós felzólalása után a többség az albizottsági szöveg mellőzésével a törvényjavaslat eredeti szövege mellett nyilatkozott. A törvényjavaslat 1. §-ának 2. pontjánál, az adminisztratív albizottság szintén új szövegezését ajánl. Károlyi Sándor gróf elnök, azt az elvet, hogy a fensik-területek bevonatván, visszamenőleg meg nem terhelhetők, sértetlenül fontartani kívánja s ehhez képest az albizottság részéről is szem előtt tartott in enczióra való tekintettel, a következő alakban ajánlja elfogadására: „2. Megengedtetik a társulatnak, hogy az 1885. évben jogerőre emelkedett árterfejlés alapján a társulat kötelekbe újonnan bevont területek után, ama körülményre való tekintettel, hogy ezek ősi árterületet képeznek, — tényleges megterhelhetőség idejétől számítva, öt ére visszamenőleg, az 1890. évi október hónap végéig leendő befizetés kötelezettsége mellett, holdanként és évenként 1 frt 30 krt vehessen ki.“ Ez új szöveget, Kvassay Jenő és Rapaics Radó miniszeri tanácsosok, Daniel Ernő és Lipthay Béla br. hozzászólása után, egyhangulag elfogadták. A 2. §-t illetőleg megjegyzi az albizottság, hogy az adandó halasztásokra vonatkozólag helyesebbnek tartja, ha egy általános, mindenkire egyformán alkalmazandó rendelkezés lesz megállapítva, mintsem a halasztások adásának kérdése diskreczionális megítélésre bízassék. Ehhez képest a 2. §-t illetőleg a következő alakban javasolja a módosítást: „2. §. Felhatalmazatik, illetőleg utasítatik a pénzügyminiszer, hogy az 1. §. 1. a) és b) pontjában említett járuléktartozások törlesztésére, a mennyiben azt az érdekeltek a törvény hatályba léptétől számított egy éven belül kérelmeszik, a tartozások telekkönyvi biztosítása mellett megengedje, hogy járul k-tartozásukat öt évre felosztott s e szerint 1899 október végénél tovább nem terjedhető egyenlő évi részletekben törleszthessék: önként értetődően, hogy bármely részlet fűzetésének elmulasztása a részletfizetés kedvezményének elvonását vonja maga után.“ A központi bizottság e szakaszt az albizottság szövegezésében változtatlanul elfogadta.

— Basahíd lángokban áll. A csendőrség jelentése szerint Basahidon óriási tüzvész dühöng, a község lángokban áll. A szerencsétlenség annál nagyobb, mert a község nem rendelkezik tűsoltókkal. Daniel László alispán a vészirt hallva Beodra, Karlova és Melenceze községek tűsoltóit azonnal utasította, hogy a helyszínére siessenek.

— Földrengés a délvideken. Mint lapunknak Verseczről írják az utolsó két napban ismét erős földrengés volt ott. Az első rengést szombaton érezték fél 12 órakor délben, a másodikat vasárnap este fél 7 után. Mindkét szer erős lökés volt érezhető, de jelentékenyebb kárról eddig nem tudni. Hasonlót jelentenek Fehértplomról. Ugláztatik Falb kritikus napja nem maradt el, csak elkészt.

— A vásártér. Mindazok, kik valaha összeköttetésben állottak egy becskereki vásárral, tudhatják, hogy a város mily tarthatatlan helyzetbe jutott. A miniszer megtiltotta, hogy a marhavásárok a régi vásártéren tartassanak meg, mert az a tér ugyszólván a városban van. A miniszer akarata előtt a város természetesen meghajolt és azóta egyik kisérlet a másikat követte oly szerencsével, hogy a legjobb uton vagyunk vásárainkat tönkre tenni. A kereskedő

és iparos világ természetesen minden áron segíteni akar ezen a bajon s a tegnapi közgyűlésen számos képviselő kifejezést adott abbéli nézetének, hogy a miniszter bizonyára eltérne első rendeletétől, ha kellően felvilágosítaná, hogy a vásár egészségügyi és biztonsági szempontból a régi vásártéren is jó helyen van. A közgyűlés magáévá tette ezen nézetet s kiküldte a polgármestert és városi ügyészt, kikhez több kereskedő és iparos fog csatlakozni. A küldöttség néhány nap múlva fog Demkó Pál dr. orsz. képviselő vezetése alatt a kereskedelemügyi miniszternél tisztelegni.

Hírem. Dr. Jeszenszky Géza nagyszombatmiskolci ügyvéd e hó 29-én tartja esküvőjét Puchly Jolán kisasszonnyal. — Cherier Vilmos nagyszombatmiskolci birtokos e hó 27-én veseti oltárhoz Bechtold Katica kisasszonyt Perjámoson. — A verseczi férdfalárda kitéző karmestere Renger Frigyes eljegyezte Walz Ernestin kisasszonyt Verseczről.

A becskeréki vashidak. Nem valami szerencsés csillag alatt születnek a mi várva-várt vashidaink. A legvéresebb száju polgárok azonban tegnap végre odáig jutottak, hogy már nem szidják a tanácsot, mivelhogy nem csinál hidat, mert hát a tegnapi közgyűlés tárgysorozatában ott diszllett a büszke szó: vashid. S imé mi történik? Kisütik, hogy azok a költségvetések, miket a resiczai vasgyár, Katri, Fischer és Zielinsky vállalkozók beterjesztettek, nem felelnek meg, mert azoknál a hid szerkeszete a járpálya felett van. Nekünk pedig iv hidak keltenek. Ezt ugyan már előbb is tudhattuk volna, mert hát azt tartjuk, hogy elég régea foglalkozunk a vashidakkal, de hát ne szóljunk róla és várjuk meg szépen, mit mondanak a vállalkozók két hónap múlva, mert annyi idő el fog mulni, míg abban a szerencsés helyzetben leszünk, hogy ismét foglalkozhassunk az ajánlatokkal.

Péterfőlként száz darab koronát adott a pápának a római zárandokut alkalmával egy délmagyarországi német öreg asszony. A pápát annyira megalotta e nagylelkűség, hogy a derék nőt Dessewffy Sándor püspök és a zárandokok előtt megölelte s homlokán csókolta, mire az öreg asszony a pápa kezét és ruhája szegélyét csókolta meg.

Tanitógyuleti gyűlés. A „Délmagyarországi Tanitógyulete“ verseczi fiókja — mint a „D. K.“ írja — ez idei tavaszi gyűlését folyó hó 19-én tartotta meg. Milleker Bódog főnök a megjelenteket üdvözölvén és a gyűlést megnyitván, a figyelmet azon körülményre hívta fel, hogy a nevezett egylet ezen alkalommal fennállásának első negyedszázadát fejési be. Előadó négy volt, a következők rendben: Breduran Miklós talpraesett emlékbeszédet tartott a főkegyelet jubileuma alkalmából; Milleker Bódog magyar felelvásásban a főkegyelet keletkezéséről és első éveit ecsetelte; Besser László német felelvásást tartott a gazdaságtanból, és végre Wáts Ferenc a tanitógyűlések szükségességéről értekezett német nyelvben. A főkegyeletnek van jelenleg 44 tagja, múlt évi bevétele 97 frt 81 kr-ra, kiadása 45 forint 67 kr-ra és vagyona 52 forint 14 kr-ra rugott. A gyűlés után a nagy vendéglőben közös ebéd volt, melyen tosztok természetesen nem hiányoztak, melyek azonban a jelen alkalommal többnyire a főkegyeleti jubileumra vonatkoztak.

Irodalom és művészet.

* Az Athenaeum kézi lexikona. Az Athenaeum nyomdai társaság kézi lexikona, melyet Acsádi Ignác dr. szerkesztett, be van végezve. Fűzetenkint jelent meg, s együtt két terjedelmes kötet. Kiterjed az ismeretek összes ágaira, s főképp a hazai állapotokra volt tekintettel, s ép azért a nálunk annyira elterjedt német lexikonok mellett sem nélkülöshető, azoknak kiegészítője. Magyar jelle kidomborulóbb, mint az eddigi lexikonoké. Tudvalevőleg most foly tovább a Pallastársulat „Nagylexikona“, mely sokkal bővebb és részletesebb lesz. A kézi lexikon a mindennapi használatra e nagy munka mellett is jó kézi könyv, még akkor is, ha a terjedelmes mű elkészült. Addig pedig a legjobb magyar hazai lexikon, mely körültekintéssel, és határozott terv szerint van szerkesztve, s röviden és tömören tájékoztat mindenkit. El van látva 96 önálló melléklettel. Ezek közt: 32 legújabb adatu térkép, 16 szines melléklet, 34 kétoldalu fekete képtábla és 14 táblázat. E mellékletek közül hazai vonatkozásúak a hazai térképek, a hazai érdekű szines képek, a hazai érdekű fekete képek, s a hazai érdekű táblázatok. A Lexikon szép nagy nyolcszögletű alakú, jó tartós papíron, könnyen olvasható, új betűkkel nyomtatva. Terjedelme két kötetet, összesen 120 ívet, vagyis 3840 hasabot tesz ki. A „Kézi lexikon“ diszes kötőben is kapható. A két kötet ára fűzve 12 frt, kötve 16 frt.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése április 25-én.)

Budapest, április 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház ma dél előtt ülést tartott, melyen Bánffy Dezső báró képviselőházi elnök jelentette, hogy Löblach képviselő választása ellen, a ki legutóbb a hódásági kerületben lett megválasztva, kérvényt adtak be. A ház a kérvényt a bizottsághoz utasította.

Ezután Bethlen miniszter terjesztette be a bogyszlói dunarész szabályozásáról és a telepítésekről szóló törvényjavaslatot.

Ezután következett a napirend: az approbacionális vita.

Bartha Miklós szólt a napirendhez és felemlítette, hogy az oláhok telelárma-zák állítólagos panaszai az egész világot, pedig nincs okuk panaszra. A románok sohasem voltak Magyarország barátjai, mindig ellenségeink sorában láttuk őket. Szemére hányt a kormánynak, hogy védekezik ugyan minden nyavalya ellen, de ez erkölcsi nyavalya, az oláhok agitációja ellen nem tesz semmit. A mi iskoláinkban nem magyarosodnak a románok és nem is fognak ők a magyarokkal asszimilálódni, azt kívánna, hogy gondolkozzanak legalább olyan nemeslelkűséggel, mint azt a magyarok teszik. Ezután az ellenzék zajos éljenzése közt jelenti ki, hogy a szőnyegen levő törvényjavaslatot nem fogadja el.

Hegedűs Sándor személyes ügybeni felszólalása után a törvényjavaslatot általánosságban, majd Ugron Zoltán és Bessenyei felszólalása után részleteiben is elfogadták.

Haza jön-e a király.

Budapest, április 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A király a közegészségügyi kongresszus küldöttségét rendkívüli kitüntetéssel fogadta, úgy hogy azokat az előzmények után valósággal meglepte a szívélyes fogadtatás. Kamermayer polgármester lelkes szókkal kérte a királyt, hogy fogadja el a kongresszus védnökségét, mire a király a következőket válaszolta: „Ismeretes előttem a kongresszusnak különösen a magyar főváros szempontjából való nagy fontossága, és őszinte örömmel teljesítem az önök kérését, és elfogadom a kongresszus védnökségét. Ezután ő felsége a küldöttség minden egyes tagjával kezet szorított, tudakozódott a magyarországi viszonyok után, végül pedig kijelentette, hogy a védnökségi tisztelet illetőleg, helyettesét később fogja megnevezni. A küldöttség tagjai azt beszélik, hogy a királyon legkevésbé sem látszik meg, mintha haragudna a magyar nemzetre és bár egy szóval sem érintette, hogy mikor jön Magyarországra, a fogadtatás alkalmával a küldöttség azt az impressziót nyerte, hogy a király legközelebb haza jön Magyarországra.

A király Giersnél.

Budapest, április 25 (A „Torontál“ ered. táv.) Bécsből távirják, hogy a király tegnap délután meglátogatta Gierst és husz perczig időzött nála. E látogatás roppant feltűnést kelt ugyan, de politikai körökben nem tulajdonítanak neki semmi fontosságot, mert Giers hivatalosan nem jelent meg a burgban, s így a király látogatásának sincs politikai háttere, hanem igenis tanuskodik a király nemeslelkűségéről. A beteg államférfi, aki most a bécsi orvosi tekintélyek által gyógykezelteti magát, rendkívül meg volt hatva a kitüntetés által.

A primás állapota.

Budapest, április 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A hercegprimás még annyira rekedt, hogy kihallgatást nem adhat, Kohl Medárd már teljesen jól van, de ágyát gyöngékedése miatt el nem hagyhatja.

A pápa hazánkról.

Budapest, április 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Dessewffy Sándor csanádi püspök Rómából hazatérve egyenesen a primáshoz ment. Átadta a pápa üzenetét a legszeregettebb fiának. Felemlítette a primásnak azt is, hogy a pápa személyesen sietett értesíteni a primás elleni merényletről.

Az Arany-szobor leleplezése.

Budapest, április 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Arany János szobrát, a mely a muzeum-kertben van, május hó 14-én leleplezik le. Az ünnep eleje délelőtt lesz az akadémia nagygyűlésében. A másik rész, a tulajdonképeni leleplezés délután lesz. Egy óraker fogják a szobrot leleplezni. Eötvös Loránd báró mondja a megnyitó beszédet, Szász Károly pedig egy ünnepi beszédet.

Stambulov Wekerléről.

Budapest, április 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Stambulov, aki két nap óta Budapesten időzött, ma reggel elutazott a fővárosból. Stambulov tegnap délután látogatást akart tenni Wekerlénél, és mind mondá nagyon sajnálja, hogy nem találta otthon a miniszterelnököt, mert rendkívül szerette volna a hatalmas és kiváló férfit megismerni.

Kettős püspökszentelés.

Budapest, apr. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Május 11-én a primás két püspököt fog felszentelni, az egyik lesz Csolka, a budapesti érseki helynök, a másik Jung a váci címzetes püspök.

Ujabb párbaj hírek.

Budapest, április 25. (A „Torontál“ ered. távirata.) A Bokros-Klebersberg-féle szerencsétlen ügynek naponkint van valami fejleménye. Montbach Sándor, a kényes ügy egyik szereplője szombaton este vendégjeggyel ment fel a nemzeti kaszinóba, hogy ott némi információkat adjon. Teleki Döme gr. meglátva Montbachot, sértő szavakat intézett hozzá, mire ez utóbbi Elek Gusztáv és Atzél Béla br. megbízottai utján elégtételt kért Telekitől. A gróf azonnal megnevezte segédeit: Károlyi Tibor és Keglevich István grófokat. A négy segéd a párbajt akkorra halasztotta, amikor a Bokross-Montbach ügy már végleg elintéztetett. Párbaj volt készülöben Keglevich István és Klebersberg grófok között, melyet azonban békés uton elintézték.

Közgazdaság.

Délutáni tőzsde.

Budapest, ápril. 25. (A „Torontál“ ered. távirata.) Gabna: Buza tavaszra 7.86—88. — Buza őszre 8.20.—22. — Tengeri máj.—jun. 4.95—5.— Tengeri jul.—aug. 5.93—96. — Káp.r. aug.—szept. 14.80—85. — Érték: Osztrák hitr. 343.10. Magyar hit.r. 402.—. — Magyar aranyjárdék —. — Kor. jár. —. — Áll. v. 307.—50. Déli vasut 214.—. — Rima-murányi 111.50— Lessámitoló bank.r. —.

Sertésvásár.

— A budapest-köbányai sertéskereskedelmi csarnok távirata, április hó 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgon. felüli sulyban) 45—46 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klg. suly) 45—46 kr. Fiatal nehéz (páronkint 320 klgon felüli sulyban 49—50 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 klg. sulyban) 49.—50 krig. Fiatal könnyű (páronkint 250 klgig terjedő sulyban) 47.—48 krig. II. Magyar szerdett: Nehéz (pkint 280 klgon felüli sulyban) 45—46 kr. Közép (páronkint 220—280 klg. sulyban) 45—46 krig. Könnyű (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) 47—47.5 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kgr. felüli sulyban) 47—58 krig. Közép (pkint 220—260 klg. sulyban) 47—48 krig. Könnyű (pkint 220 klgig. terjedő sulyban) 46—47 krig. Sertéslétszám. 1893. április hó 21-én volt készlet 150,665 drb. 1893. ápril 23-ik napján felhajtattott 3201 drb. április 23-ik napján elszállított 1930 darab, április 24-én maradt készletben 151,936 darab.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1892. évi október hó 1 től.

Nagybecskerek-Nikiinda				Nagybecskerek-Versecz				Versecz-Nagybecskerek				Szécsány Párdány			
Sz.	v.	v.	v.	Sz.	v.	v.	v.	Sz.	v.	v.	v.	Sz.	v.	v.	v.
Párdány ind.	—	—	350	Budapest ny.p.u.ind.	630	—	—	Temesvár ind.	—	—	12—	Budapest ny. p. u.	—	—	—
Versecz	—	—	220	Temesvár	950	—	—	Báziás	—	—	415	Nagybecskereken át ind.	630	—	—
Nagybecskerek	560	12—	720	Nagykikinda	305	—	—	Versecz	—	—	550	Szécsány	—	933	518
Ellemér	608	1221	744	Nagybecskerek	815	—	—	Verseczrét	—	—	557	Módos	—	956	615
Melencze	630	261	816	Nagybecskerek	—	—	—	*Temespaulis	—	—	603	Fény	—	1007	627
Kumán	646	111	837	Bégapart	822	410	—	*Bethlentanya	—	—	611	Párdány	—	1018	639
Törökbecse-Aracs	711	149	919	Lázárföld	850	443	—	*Szivattyutelep.	—	—	622				
Beodra	745	229	1004	*Puzsta Kenderes	856	451	—	*Laudontanya	—	—	629				
Karlova	756	242	1022	*Lajosmajor	902	459	—	Nagymargita	—	—	637				
Nagykikinda (v.) érk.	836	330	1113	Szárcsa	916	523	—	Zichyfalva	—	—	649				
Temesvár	—	520	424	Szécsány (vend.) érk.	929	538	—	Györgyháza	—	—	701				
Budapest	120	—	710	Szécsány ind.	944	553	—	Szécsénfalva Ráros	—	—	—				
				Bóka	957	608	—	Istvánvölgy	—	—	716				
				Kanak	1014	628	—	*Óléc	—	—	724				
				*Óléc	1023	640	—	Kanak	—	—	733				
				Szécsénfalva-Ráros	—	—	—	Bóka	—	—	749				
				Istvánvölgy	1032	657	—	Szécsány (vend.) érk.	—	—	800				
				Györgyháza	1042	711	—	Szécsány ind.	—	—	419				
				Zichyfalva	1054	736	—	Szárcsa	—	—	427				
				Nagymargita	1109	755	—	*Lajosmajor	—	—	441				
				*Loudontanya	1118	804	—	*Puzsta Kenderes	—	—	450				
				*Szivattyutelep.	1136	813	—	Lázárföld	—	—	501				
				Bethlentanya	1139	827	—	Nagybecskerek	—	—	532				
				*Temespaulis	1147	837	—	Bégapart	—	—	532				
				Verseczrét	1155	846	—	Nagybecskerek érk.	—	—	—				
				Versecz érk.	1159	850	—	Nagykikinda	—	—	—				
				Báziás	325	1115	—	Temesvár	—	—	—				
				Temesvár	316	—	—	Budapest	—	—	—				

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 percig — a percek számjegyeinek aláhúzásával (600—599) vannak megjelölve.

A *gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételeesen fel- vagy leszállás végett áll meg.

Jegyzet. A m. kir. államvasutak vonatának közlekedési ideje ezen menetrendben a közép-európai idő szerint van kitüntetve. Ezen idő és a budapesti idő között azon különbség van, hogy a budapesti időt jelző órák 16 perccel többet mutatnak, mint a menetrendbe felvett közép-európai időt jelző vasuti órák. A román és bolgár államvasutak összes vonalain, nemkülönben a török vasutak bellova—konstantinápolyi fővonalán az új vasuti idő egy egész órával megelőzi a közép-európai időt.

H i r d e t é s e k.

1518. b. sz. 1893.

(242—3.2)

Árlejtési hirdetmény.

A Partos község melletti Berzava hidnak kijavíttatása szükségessé válván, annak elkészítésére a vállalkozókat ez uton a következő megjegyzéssel hívom fel:

A hid elkészítésére elő van írva 700 frt, a javítás három évi jótálláshoz van kötve, a hid Partos község mellett hidalja át a Berzavát. A vállalkozók zárt ajánlataikat a 700 frtnak megfelelő 10 százalékos bántéppénzzel alóírt hivatalnál folyó hó 28-ig mutassák be, az árlejtés folyó hó 30-án a helyszínén fog megtartani.

Bánlak, 1893. évi április hó 8 án.

Botka, főszoigabíró.

17326. szám 1893.

(244—3.1)

Pályázati hirdetmény.

Alantírott által közhírré tétetik, hogy Torontálvármegye törvényhatóságánál, egy 1800 frt fizetés és szabadlakás élvezetével egybekötött főjegyzői, 3 (három) 800 frt fizetés és 150 frt lakbér illetményvel ellátott szolgabírói és egy 800 forint fizetéssel és 200 forint lakbér élvezetével járó árva pénztári ellenőri, valamint az ezek betöltése folytán esetleg megüresedő más tisztai állásokra pályázat hirdettetik.

Felhívtnak azért mindazok akik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. tcz. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket — és pedig azok, akik szolgálatban állanak a rendes szolgálati uton, a szolgálatban még nem állók pedig illetékes főispánjuk útján — folyó hó május hó 28-ának d. e. 12

órájáig Torontálvármegye főispánja zombori Rónay Jenő ur kir. tanácsos ó méltóságához nyujtsák be.

Az említett állások betöltése a folyó évi május hó 9-én kezdődő tavaszi rendes közgyűlésen fog megtörténni.

Kelt Nagybecskereken, 1893. évi április hó 22-én.

Daniel László,
alispán.

914. ex szám 1893.

(245—3.1)

Hirdetmény.

Perlasz község alóírott előjárói ezenel közhírré teszik, hogy a község képviselőtestületének 1892. évi 70. kgy. sz. törvényhatóságilag jóváhagyott határozatának kifolyásából egy faiskola kertészi állomás rendszeresítése lett kimondva.

Évi fizetés 300 forint készpénz, egy szoba, konyha és kamarából álló természetbeni lakás, valamint fél hold vagyis 800 □-öl konyhakertből áll.

Pályázni szándékozóknak felhívtnak, hogy a kellő képesítési bizonylatokkal felszerelt kérvényüket alóírott előjáróság-hoz címözve ez év július hó 1-ig benyujtsák.

Perlasz, 1893. évi április hó 13-án.

Ivánovits, Miskov,
jegyző. bíró.

2950. kig. sz. 1893.

(240—3.1)

Árlejtési hirdetmény.

A nagykikindai járás uti bizottságának folyó évi március hó 2-án 1. számú határozata folytán közhírré tétetik, hogy a bocsár-karlovai községi viczinális ut — melynek hossza 7.6 kilométer — vállalat útján kiépíttetni szándékoltnak.

Az építési költségekre előirányozva van:

- a) földmunkára 2241 frt 77 kr.,
- b) homok beszerzésére 4710 frt,
- c) homok- és kavics elterítésre 257

frt, összesen 7208 frt 77 kr., mely összeg képezi egyuttal a kikiáltási árt és ennek 10 százaléka a folyó évi május hó 10-ig alóírotthoz benyujtandó zárt ajánlatokhoz akár készpénzben, akár óvadékképes papirokban csatolandó. A részletes tervek hivatalomban bármikor betekintheők.

A beérkezendő ajánlatok felett az uti bizottság fog végérvényesen határozni. Kelt Nagykikindán, 1893. évi április hó 15 én.

Grób, főbíró,
uti bizottsági elnök.

2483. I. szám 1893.

(243—3.1)

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásába kebeleztett, összeépült Beodra és Karlova községekben Beodra székhelyvel a körállatorvosi állás szerveztetvén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

A javadalmazás 350 forint készpénz, látogatási díj nappal 20, éjjel 30 kr., továbbá a törvényhatóságilag megállapított husszemle díjak.

Megjegyztetik, hogy Beodrán két uradalom van.

Felhívom a fentírt állásra pályázni óhajtókat, hogy szabályszerien felszerelt kérvényeiket folyó évi május hó 25-ig hozzám betérjessék. A tisztai vizsgával bírók a jelölésnél előnyben részesítettek.

Kelt Törökbecsén, 1893. évi április hó 19 én.

Bethlen, főszoigabíró.